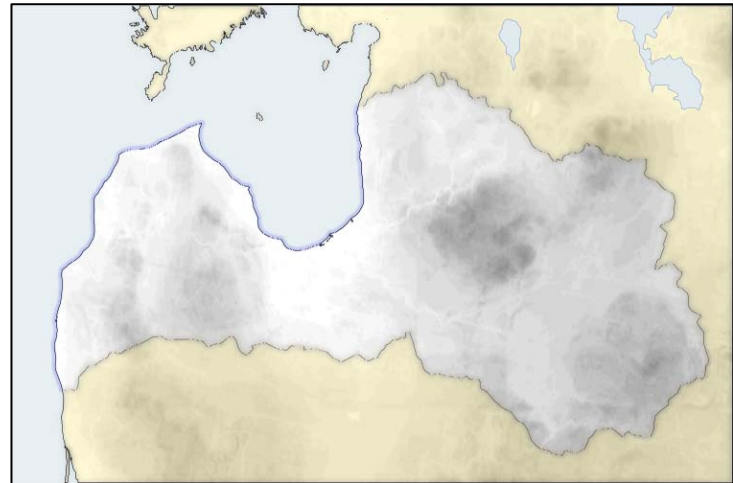

Geograafiaolümpiaadi maakonnavoru küsimused gümnaasiumile

1. a) Tõmba joon alla vigastele kohtadele tekstis.

5 punkti

Läti asub merelise kliimaga alal. Jaanuaris on kõige külmem riigi põhjaosas, kus kuu keskmine temperatuur jääb -13 kraadi piiresse, suvel on temperatuurierinevused väikesed. Põhja-Lätis on sügisel soojem kui Eesti lõunapoolseimas maakonnas. Kõrgustikel on päikesepaiste kestus suurem kui rannikualadel. Aasta keskmine sademete hulk on 300-450 mm.

b) Viiruta Läti kaardil ala, kus võiks kõige rohkem sademeid esineda. Põhjenda.

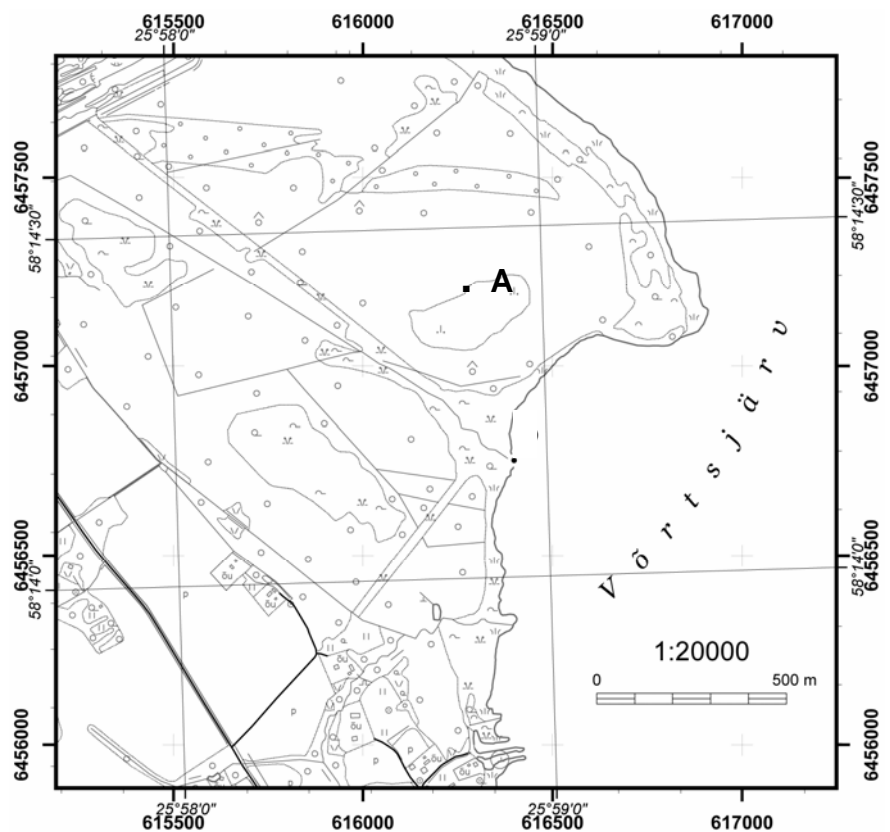
2. Kui võrrelda maailmamere pindala maismaa pindalaga ning ookeaninõgude pindala mandrite pindalaga, siis on see erinev. Selgita, miks on mandrite pindala maismaa pindalast suurem. 3 punkti

maailmameri	71%	ookeaninõod	65%
maismaa	29%	mandrid	35%

3. a) Määra kaardil tähistatud koha A ristkoordinaadid. 6 punkti

b) Mille poolest erinevad ristkoordinaadid geograafilistest koordinaatidest

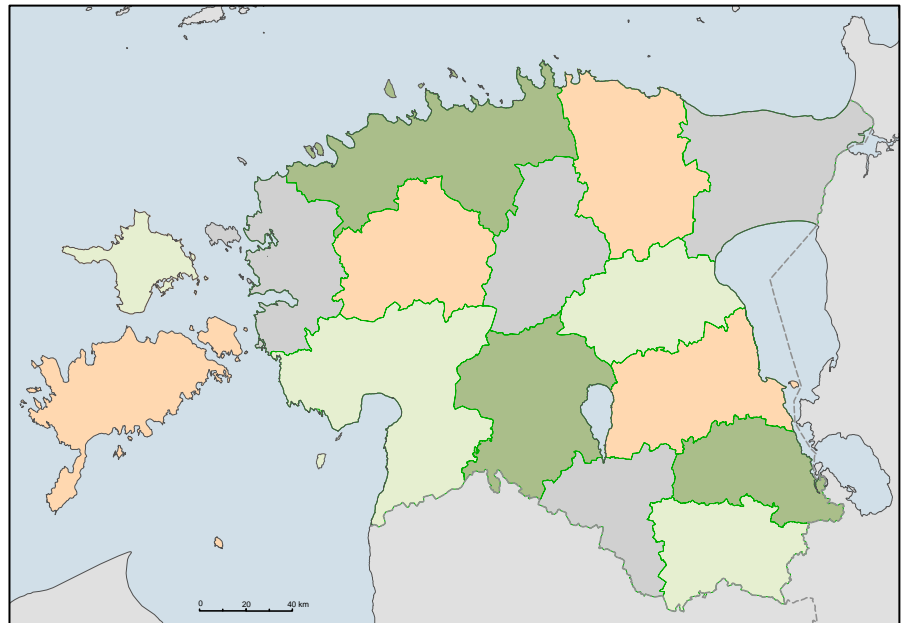
c) Kuidas on võimalik looduses ilma kaardi abita määrata geograafilisi koordinaate?

4. Vanadel kaartidel on paljud kohanimed kirjutatud teisiti kui praegustel kaartidel. Märki järgnevalt nimetatud kohad numbriga kaardile õigesse kohta.

5 punkti

1. Fellin
2. Rapin
3. Weissenstein
4. Jewe
5. Dagö
6. Wesenberg
7. Oesel
8. Rappel
9. Küün
10. Ruun

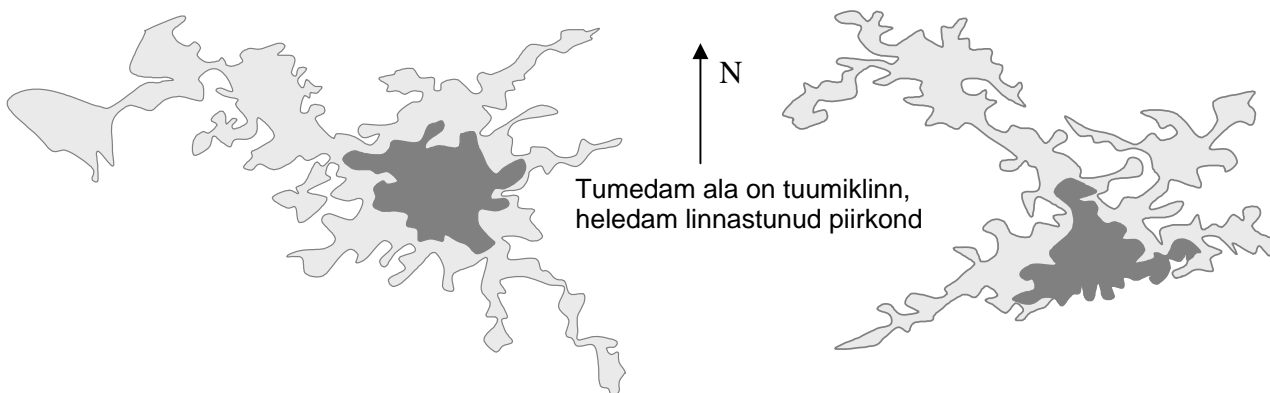
5. Kus on toimunud järgmised olulised sündmused Eesti ajaloos? Märki sündmuse ees olev täht eelmise ülesande kaardile õigesse kohta.

6 punkti

A. Vabadussõja rahulepingu allakirjutamise koht.	B. Eesti Vabariigi presidendi suveresidentsi asukoht.
C. Peamised lahingud Landeswehriga.	D. Koht, kus Julius Kuperjanov sai surmavalt haavata.
E. Utria dessant.	F. Eesti iseseisvusmanifesti esmaettelugemise koht 23. veebruaril 1918.

6. Juuresoleval joonisel (erinevas mõõtkavas) on kaks Euroopa Liidu pealinna oma tagamaaga. Mõlemad linnastud ulatuvad rannikule. a) Mis linnastuid on kujutatud? b) Selgita, miks on nad sellise kujuga.

6 punkti

A. ....

B. ....

A. ....

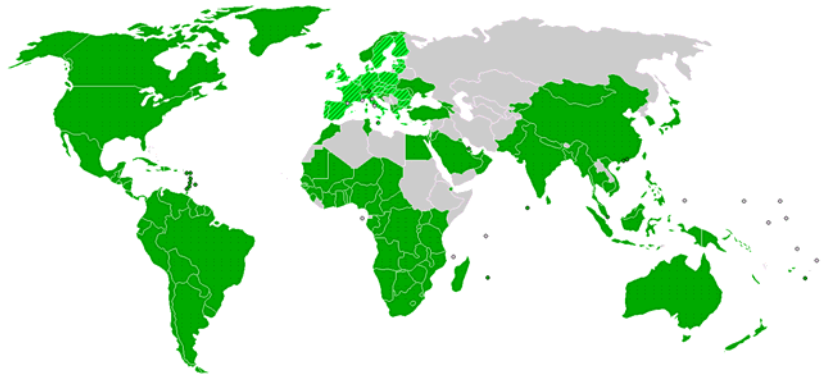
B. ....

7. a) Mis rahvusvaheliste organisatsioonide sümboleid on kujutatud?

4 punkti

b) Üks eelmise küsimuse logo kuulub organisatsioonile, mille liikmesmaid kujutab kaart. Selle 1994.-95. aastal reorganiseeritud organisatsiooni liige on Eesti 1999. aastast. Mis organisatsioonist on jutt? 1 punkt

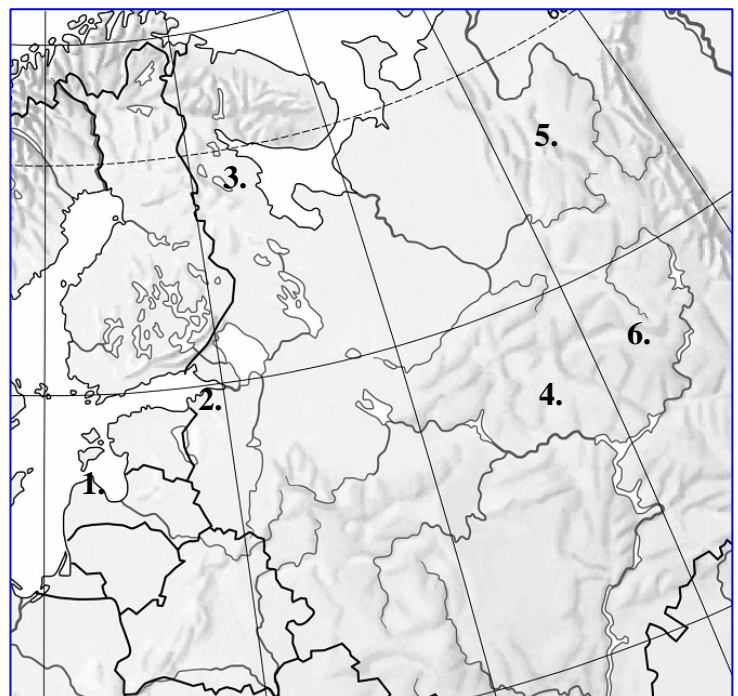
8. Millega saab seletada luidete esinemist Sakala kõrgustiku läänejalamil? 2 punkti

9. Milliseid oma loodusressursse saab Eesti kasutada, et toota mootorikütuseid? 2 punkti

10. Vii kokku soome-ugri rahvaste asualad kaardil tähistatud numbritega? 3 punkti

vadjalased ....., udmurdid .....,
marid ....., karjalased .....,
komid ....., liivlased .....

11. Selgita ja märgi eelmise ülesande kaardile, kuidas möödub tsüklon Eestist, kui pärast tsükloni kaugenemist läheb ilm Eestis külmemaks. 2 punkti

12. a) Millise loetletud riigi eksporti see joonis iseloomustab?
Colombia, Austraalia, Liibiia, Boliivia, Tansaania,

..... 4 punkti

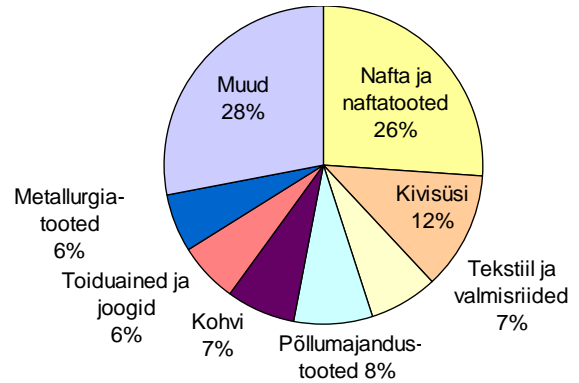
b) Millised looduslikud tegurid võivad mõjutada selle riigi sissetulekuid ekspordist? Põhjenda.

.....

.....

.....

.....

13. Milline on Eesti osa kasvuhoonegaaside õhkupaiskamises?

6 punkti

Kasvuhoonegaas	Milliste puhtalt looduslike protsesside tulemusena satub õhku (vähemalt 2)?	Milliste inimtegevusest põhjustatud protsesside tulemusena satub õhku (vähemalt 2)?
1.		
2.		
3.		

14. a) Miks on igikeltsa piirkonnas jõed madalad ja hästi looklevad?

4 punkti

.....

b) Kuidas igikelts reljeefi kujundab (nimeta tüüpilisi pinnavorme, mis tekivad)?

.....

.....